
Olkaluun yläosan murtumat eli proksimaalisen humeruksen murtumat ovat kolmanneksi yleisimpiä osteoporoottisia murtumia lonkka- ja rannemurtumien jälkeen. Tutkimuksissa on havaittu, että konservatiivisella hoidolla saavutetaan samankaltaisia tuloksia kuin operatiivisella hoidolla. Tutkimuksissa raportoidut tulokset ovat kuitenkin hyvin vaihtelevia, eikä optimaalisesta hoitomuodosta ole tietoa. Tämän syventävän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää olkaluun yläosan murtumien hoitoa, hoidon tuloksia ja komplikaatioita kirjallisuuden valossa. Lisäksi tutkittiin retrospektiivisesti Turun yliopistollisen keskussairaalan alueella vuosina 2009–2015 hoidettujen pirstaleisten olkaluun yläosan murtumien hoidossa saavutettuja tuloksia.

Tutkimuksessa vertailtiin osteosynteesiä, puoliproteesia ja käänteistä tekoniveltä. Aluksi aineistossa oli 458 potilasta, joilla oli olkaluun yläosan murtuma. Tästä valittiin Neerin luokituksen mukaiset kolme- ja neljäosaiset murtumat, joita oli 117. Lopulliseen kliiniseen tutkimukseen osallistui 43 potilasta. Tutkimus suoritettiin siten, että potilaista otettiin kontrolliröntgenkuvat ja heidät tutkittiin kliinisesti vastaanotolla. Olkapään liikelaajuudet ja voimat mitattiin. Lisäksi potilaat täyttivät 15D-elämänlaatumittarin ja WOOS-kyselylomakkeen. Näiden tulosten perusteella laskettiin Constant-pisteet, joilla voidaan arvioida olkapään funktionaalista lopputulosta.

Toiminnallisten tulosten ja tulosmittareiden perusteella eri operatiivisten hoitoryhmien välillä ei ollut tilastollisesti merkitsevää eroa. Tuloksista ei voida tehdä suoria päätelmiä, sillä proteesiryhmien potilasmäärät olivat niin pienet. Tulosten perusteella saadaan kuitenkin suuntaa-antavaa tietoa siitä, millaisia hoitotuloksia Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä on saavutettu pirstaleisten olkaluun yläosan murtumien hoidossa. Käänteinen tekonivel vaikuttaa lupaavalta hoitomenetelmältä, joka on yleistymässä näiden pirstaleisten murtumien hoidossa.